

DAMMEN

Sportverslaggevers gebruiken vaak vergelijkingen ontleend aan het militaire krijgsbedrijf. Trainers worden 'generaal' en als ze niet presteren worden ze 'afgeschoten'. Zelf heb ik ook vaak malen beschreven hoe bijvoorbeeld een speler 'de dood in de ogen keek, nadat hij de grafzet 28.47-42 had afgegeven'. Het grenst aan blasfemie.

Afgelopen week las ik in de krant hoe Irakese rekruten na zes weken training (door Amerikanen) als kanonnenvoer op de vijand worden afgestuurd. Een damtrainer kan in die tijd zijn pupillen net de spelregels en een paar eenvoudige trucjes leren. Sport is misschien een sterk gestileerde vorm van oorlog, je moet die twee wel uit elkaar houden.

Kort geleden overleed op 97-jarige leeftijd de bekende dammer Alex den Doop, die tot zijn laatste

ademtocht uitkwam voor Ons Genoegen Utrecht in de nationale competitie en ook op de wekelijkse clubavond zelden op het appel ontbrak. Bij zijn dood past het citaat *old soldiers never die, they just fade away*, dat generaal MacArthur aanhaalde bij zijn pensionering. Ook MacArthur (1880-1964) zou zich tot na zijn 80ste met militaire zaken blijven bemoeien.

Generaal MacArthur was als voorzitter van het olympisch comité van de Verenigde Staten aanwezig bij de Spelen van Amsterdam in 1928. In dat jaar won Ben Springer de wereldtitel dammen in wat toen nog het Olympisch toernooi heette. De jonge Alex den Doop maakte het allemaal mee!

Vorige week zagen we hoe de 16-jarige Jan Groenendijk de toernooizegreep in Salou, met

als belangrijkste wapenfeit de overwinning op Vadim Virny. Oude soldaten waren er genoeg onder de Spaanse zon. Wat te denken van de volgende twee, die het publiek vermaakten met de volgende scène.

diagram

Frits Luteyn-Anton Schotanus
(Salou 2015, na 60...42-48)

De witspeler, over de zestig maar onlangs nog vijfde in het NK – dat moet een record zijn – speelde met **61.3-14** zijn dam naar de lange diagonaal. Schotanus, ruim over de 70, met vele Friese titels achter zijn naam, doorzag de bedoeling van zijn tegenstander met 27-22 op weg te gaan naar een tweede dam. Hij bezette daarom met **61...48-39!** de diagonaal 6\50. Door **62.14-41** te spelen, bracht Luteyn schijf 20 in stelling als tweede doorloper. Zwart mag niet

naar 25 wegens 41-36 met damvangst. Op dit eigenste moment begon Schotanus aan wits materiële voorsprong te tornen door **62....39-43!!** waarop Luteyn als de volmaakt verstrooide professor uit zijn broek scheurde door **63.27-22??** te spelen. Nadat Schotanus onbewogen

63...43-27! liet volgen, gaf Luteyn, al jaren op jacht naar de grootmeestertitel, de partij op.

De reacties op Toernooibase: „Frits zal wel niet zo goed geslapen hebben na deze partij.” En een tweede: „Voor deze partij misschien ook niet”. Waarna een derde inkoopte: „Tijdens de partij waarschijnlijk wel.”

Volgende week: hoe de 15-jarige Wouter Wolff (de oude) Gantwarg te grazen nam.

AUKE SCHOLMA
adscholma@hotmail.com

